

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Viite: U 33/2026 vp

KESKUSKAUPPAKAMARIN LAUSUNTO EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI 28. YHTIÖOIKEUDELLISESTA KEHYKSESTÄ (EU INC.)

Keskuskauppakamari kiittää eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston U-kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.) (U 33/2026 vp.) Lausuntonamme esitämme kunnioittavasti seuraavan.

Yleistä

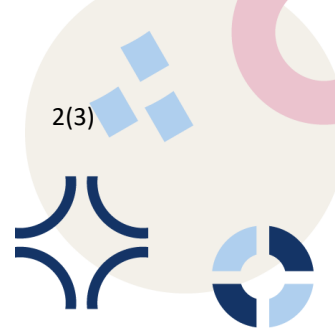
Komission ehdotuksella luotaisiin uusi EU-tasoisesti säädetty yhtiömuoto, jonka käyttäminen olisi yrityksille vapaaehtoista ja joka olisi rinnakkainen kansallisille yhtiömuodoille. Ehdotuksen tavoitteena on mm. edistää ja sujuvoittaa yritystoiminnan aloittamista, rahoituksen hakemista ja saamista sekä jäsenvaltioiden rajat ylittävää liiketoimintaa. Asetusehdotus sisältää pääosin tavanomaisia yhtiöoikeudellisia säännöksiä, mutta siihen sisältyy myös mm. verotukseen ja maksukyvyttömyysmenettelyyn liittyviä säännöksiä.

Komission ehdotuksen taustalla on Enrico Lettan ja Mario Draghin raporteissa¹ esiin nostettu huoli EU-jäsenvaltioiden yrityslainsäädännön eroavaisuuksien negatiivisista vaikutuksista mm. jäsenvaltioiden rajat ylittävään liiketoimintaan, yritysten rahoituksen saatavuuteen ja kasvumahdollisuuksiin ja koko EU:n kilpailukykyyn.

Keskuskauppakamari kannattaa komission ehdotuksen tavoitteita. Komission ehdotus vaikuttaa kuitenkin eräiltä keskeisiltä osin keskeneräiseltä. Vaikka poliittinen paine saavuttaa asetuksesta neuvottelutulos suhteellisen nopeasti onkin korkea, sääntelyn laadun ei tulisi kärsiä kunnianhimoisista aikataulutavoitteista. Keskuskauppakamari kannattaa U-kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston kantaa jäljempänä esitetyin huomautuksin.

¹ Enrico Letta: Much more than a market. Speed, security, solidarity. Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens, <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>

Mario Draghi: The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe. https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en

Uuden yhtiömuodon hyödyntämisestä

Se, missä määrin uutta yhtiömuotoa tullaan lopulta EU:n eri jäsenvaltioissa hyödyntämään, riippuu Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan erityisesti siitä, kuinka joustava kehikko on suhteessa kansalliseen yhtiölainsäädäntöön ja kuinka selkeäksi ja ennakoitavaksi sääntelykehikko muodostuu.

Suomen yhtiöoikeudellinen sääntely on jo valmiiksi varsin joustavaa, eikä kansallinen sääntelykehikko aiheuta juurikaan paineita uuden yhtiömuodon käyttöönottoon suomalaisissa yrityksissä. Asetusehdotuksen antamista puoltaa kuitenkin se, että tilanne ei ole läheskään sama kaikissa jäsenvaltioissa. Uudesta yhtiömuodosta voisi sen yleistyessä olla hyötyä myös suomalaisille yrityksille esimerkiksi näiden laajentaessa toimintaansa muihin EU-maihin tai hakiessa kasvurahoitusta.

Sääntelyn selkeyden ja ennakoitavuuden näkökulmasta on valitettavaa, että asetusehdotus jättää edelleen monia yksityiskohtia kansallisen sääntelyn varaan. Asetusehdotus jättää myös josain määrin epäselväksi ja viime kädessä EU-tuomioistuimen ratkaisukäytännön varaan sen, mitkä seikat lopulta määräytyvät kansallisen sääntelyn perusteella. Tällainen epäselvyys sovellettavasta sääntelystä ei Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan ole omiaan tukemaan EU-yhtiömuodon laajamittaista käyttöönottoa. Vaikuttaa myös siltä, että asetusehdotus ei kaikilta osin loisi aitoa 28. yhtiöoikeudellista sääntelykehikkoa, vaan 27 jäsenvaltion erilliset versiot EU-osakeyhtiöstä, mikä olisi vain hyvin vähäinen askel eteenpäin nykyisestä eurooppayhtiösääntelystä.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että Suomi pyrkii neuvotteluissa edistämään EU-osakeyhtiötä koskevan sääntelyn selkeyttä, ennakoitavuutta ja riippumattomuutta kansallisesta yhtiöoikeudesta. Suomen tulisi neuvotteluissa myös pyrkiä varmistamaan se, että EU-osakeyhtiön sääntelykehikko säilyy Suomen osakeyhtiölain tavoin joustavana sekä sopimusvapautta ja tahdonvaltaisuutta korostavana.

Yhtiöoikeudellisista ehdotuksista

Keskuskauppakamari kannattaa valtioneuvoston tavoitetta pyrkiä lopputulokseen, jossa keskeiset uuteen yhtiömuotoon liittyvät kohdat on ratkaistu yhtiöoikeudellisesti toimivalla ja turvavalla tavalla. Keskuskauppakamari kannattaa myös sitä, että sääntelyn ehdotetaan soveltuvan kaikenkokoisiin yrityksiin.

Keskuskauppakamari kannattaa sitä, että komission ehdotus tukeutuu monelta osin sopimusvapauteen ja antaa mahdollisuuden määrätä laajasti eri seikoista yhtiöjärjestyksessä. Asetusehdotuksen sisältö huomioon ottaen on kuitenkin todennäköistä, ettei asetuksen mukainen vakioyhtiöjärjestys useinkaan riitä esimerkiksi ulkopuolista kasvurahoitusta hakeville yrityksille. Yhtiöjärjestysmääräysten muotoutuminen jää tältä osin markkinoilla muodostuvien yhtiökäytäntöjen varaan, mikä tuo sääntelyyn tarpeellista joustavuutta ja jättää tilaa markkinakäytäntöjen kehittymiselle.

EU-osakeyhtiön laajamittaisempaa käyttöönottoa voisi kuitenkin tukea se, että asetustasolle tuotaisiin lisää Suomen osakeyhtiölain säännöksiä vastaavia riittävän vähemmistöosakkeenomistajien ja velkojien suojan varmistavia elementtejä. Tämä voisi helpottaa myös hallinnollisesti ongelmallisempien säännösten, kuten yhtiökokouksen päätösvaltaisuutta koskevien säännösten poistamista asetuksesta.

EU-osakeyhtiöiden pääomarakenteen osalta Keskuskauppakamari kannattaa valtioneuvoston tavoin komission ehdottamaa nimellisarvotonta pääomajärjestelmää, vähimmäisosakepääoma-vaatimuksen asettamatta jättämistä sekä joustavia oman ja vieraan pääoman ehtoisten rahoitusmahdollisuuksien sallimista. Ehdotettu pääomajärjestelmä on omiaan helpottamaan EU-osakeyhtiöiden markkinaehtoista pääomahankintaa.

Maksukyvyttömyysmenettelyyn liittyvistä ehdotuksista

Keskuskauppakamari yhtyy valtioneuvoston kannassa esiin nostettuihin huoliin, jotka koskevat komission ehdotukseen sisältyviä maksukyvyttömyysmenettelyyn liittyviä säännöksiä.

Keskuskauppakamari huomauttaa kuitenkin, että jäsenvaltioiden väliset erot maksukyvyttömyysmenettelyissä ovat monissa selvityksissä nousseet esiin merkittävänä esteenä jäsenvaltioiden rajat ylittäville sijoituksille. Kun yhtenä komission ehdotuksen tavoitteena on ollut edistää EU-tasolla sijoituksia kasvuyrityksiin, ehdotus harmonisoidusta maksukyvyttömyysmenettelystä on sinänsä ymmärrettävä. Keskuskauppakamari pitääkin siksi tärkeänä, että neuvotteluissa vielä tarkemmin selvitetään mahdollisuutta siihen, että EU-osakeyhtiöiden maksukyvyttömyysmenettelyjä harmonisoidaisiin joko osana tätä asetusta tai erillisenä sääntelyhankkeena.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Ville Kajala
Johtava asiantuntija